Fontosabb gazdasági események

Új minőségű gazdasági kapcsolatok. Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagykövete, bemutatkozó erdélyi körútján több megyében, helységben megfordult, több fontos beszélgetés folytatott. Kolozsváron a megye két alprefektusával, Hegedüs Lajossal és Györke Zoltánnal, valamint Alin Tişével, a Kolozs Megyei Tanács elnökével találkozott. Ellátogatott a Kolozsvári Polgármesteri Hivatalba is, ahol László Attila alpolgármesterrel folytatott értékes beszélgetést. Majd meglátogatta a Babeş–Bolyai Tudományegyetemet és a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetemet. Mindkét intézményben a vezetőséggel is tárgyalt.

Sajtóval való találkozása alkalmával többek között elmondta: elégedetlen az észak-erdélyi autópálya építési munkálatainak ütemével, tekintettel arra, hogy Magyarországnak már csak 30 kilométer sztrádát kell kiépítenie a román határig, míg Romániában ez a szakasz sokkal hosszabb. Az eredeti célkitűzés az, hogy Románia schengeni övezethez való csatlakozásakor a két autópálya egyesüljön. Kifejezte abbéli véleményét, hogy nagyon örülnénk, ha Románia csatlakozna a schengeni övezethez, ha a két autópálya egyesülne, ha összekapcsolnánk a földgáz- és villamosenergia-hálózatot, mindezt azért, hogy a szó szoros értelmében összekössük a két országot. Ez jelenti tulajdonképpen az Európai Uniót.

Az önálló magyar egyetem ügyében kifejtette: egy másfél milliós közösségnek joga van az anyanyelvi oktatáshoz, beleértve az egyetemi szintű képzést is. Megjegyezte viszont azt, hogy ennek formai meghatározása a kisebbség és a többség megegyezésén múlik. Füzes Oszkár szerint a románoknak nem kell félniük a magyaroktól, és el kell jönnie az időnek, amikor a magyarok sem fognak félni a román többségtől.

Azt is kifejtette, hogy Kolozs megye nagyon fontos Magyarországnak. A magyar közvélemény mind jelképes térben, mind gyakorlati térben figyel a megyében történtekre. A politikusokkal való beszélgetésein hangsúlyozta, hogy a Nagykövetség és a Főkonzulátus kiemelt tevékenységet folytat azért, hogy új minőségű gazdasági kapcsolatok is kialakuljanak: az európai pénzek közös megszerzése és felhasználása érdekében. Szükség van olyan projektek kidolgozására kis- és középvállalkozások számára, melyek a polgár számára is érzékelhetőek. Minden bejövő pénz úgy legyen felhasználva, hogy a bizalmat építse, melynek hozama érzékelhető legyen mindkét ország kormánya és polgárai számára. Bizalmi áttörést szeretne megvalósítani, továbbá azt kellene elérni, hogy a javulások visszafordíthatatlanok legyenek: ne függjenek a politikai hangulatoktól, ne függjenek a szélsőjobb és a szélsőbal politikai erőinek mozgásától. Nagyköveti mottója: közeledjünk, közeledjünk egymáshoz, és ebben kérte a politikusok és a gazdasági erők segítségét. Azt óhajtja, hogy az oktatás területén stabil, konkrét, a XXI. század szellemét tükröző oktatás legyen a bölcsőtől az egyetemig. Nekünk az is fontos, hogy a bölcsődétől, ahol a magyar ápoló személyzet léte is jelentős, az óvodától az egyetemig,

legyen magyar oktatás. A tárgyaló partnerek nyitottak és készségesek voltak. Az együttműködés folyamatos lesz, amit a főkonzulátus is elő tud segíteni.

***

EU-s finanszírozási program. Brüsszel célja az uniós finanszírozású kutatási eredményeket közkinccsé tenni. Az Európai Bizottság korlátlan internetes hozzáférést tesz lehetővé azon kutatási eredmények egy részéhez, amelyek európai uniós keretek között és finanszírozással folyó programok nyomán keletkeznek. Brüsszel célja ezen döntéssel az, hogy az eredményeket minél gyorsabban, minél szélesebb körben megismerhessék, és ezzel gyorsabb haladást érhessenek el az oktatás, az innováció és a kutatásfejlesztés terén. A kutatók jogainak védelme érdekében 6–12 hónapos késéssel publikálják a világhálón az érintett projektek eredményeit, elsősorban az egészségügy, energiaügy, környezetvédelem, társadalomtudományok és információs technológia területén. A most bejelentett kísérleti program keretében a 2007–2013 közötti, 50 milliárd eurós költségvetésű uniós kutatási program mintegy ötödének eredményeit és részleteit hozzák nyilvánosságra az említett időszak végéig.

***

Pályázási lehetőségek kis- és középvállalatoknak. Vállalkozást támogató hitelekre az infrastrukturális fejlesztéshez, a versenyképesség növeléséhez szükséges támogatásokra pályázhatnak kis- és középvállalkozások – hívta fel a figyelmet a Kis- és Középvállalkozások Országos Tanácsa Arad megyei kirendeltségének ügyvezetője, Mihalea Breaz.

A pénz az Országos Vidékfejlesztési Program keretében pályázható meg, és a befektetési költségek 25–70 százalékát fedezik, ráadásul a vállalkozónak nem kell visszatérítenie a pályázaton elnyert pénzt. A mezőgazdasági termelésben, a feldolgozásban, a faiparban és az idegenforgalomban (faluturizmusban) érdekelt cégek részére írták ki a pályázatot. Ezeken kívül helyi közigazgatási szerveknek és civil szervezeteknek is kínálnak vissza nem térítendő hitelt, ami a vidéki infrastrukturális fejlesztésekre, vízgazdálkodásra, alternatív energiaforrások bevezetésére, új munkahelyek teremtésére fordíthatók.

A pályázati feltételekről és egyéb tudnivalókról hasznos tudnivalókkal tájékoztatják az érdeklődőket a www.madr.ro és a www.apdrp.ro internetes oldalakon is.

***

Az Expo Transivania év végi kínálata. Az Expo Transivania Kiállítási központ 2008 második félévi kiállítási programját mutatja be, melyen a nagyérdemű közönség ösz-

szesen 15 hazai és nemzetközi kiállítást tekinthet meg. Október 1–5. között öt kiállításon tájékozódhatott a szakmai és érdeklődő közönség. A X. alkalommal megrendezésre kerülő Expo Casa szakmai vásáron a családi házak, villák, hétvégi házak, üdülők tervezése, felépítése, berendezése volt megismerhető. A Fatada III. alkalommal jelentkező szakmai vásár ajtók, ablakok, homlokzatok, nyílászárók és szellőztetők kialakítását mutatta be. A XI. alkalommal megrendezett Eco Life a környezet kialakításához nyújt segítséget. A Florex XI. a zöldövezetet és a dísznövények, virágok világát mutatta be. Az Imobiliare III. alkalommal segített eligazodni a befektetési költségek megszerzésében, felhasználásában, és a házak, villák, hétvégi házak, megtervezésében nyújtott segítséget.

Október 17–19. között első alkalommal a Kinder-Materna a kismamáknak és az anyukáknak mutatta be a legújabb nemzetközi kínálatot. Rendezők: Romexpo, Euroexpo, Expo Transilvania és a Kolozs Megyei Kereskedelmi és Iparkamara.

Október 1–5. között a XVI. alkalommal megrendezésre került Medica és a VII. alkalommal megrendezett Expo Dent várta azokat, akik az egészségügyben dolgoznak és magánrendelőt működtetnek. A legmodernebb orvosi felszerelések kínálatát láthatják azok, akik ezen a területen dolgoznak. Továbbá megismerkedhettek a következőkkel: altató és érzéstelenítő felszerelések, felköltési módozatok, infúzióterápia, intenzív kezelési módszerek; laboratóriumi és diagnosztikai felszerelések; ortopédiai és szemészeti műszerek; testápoló szerek; gyógyászati lapok; fogorvosi kabinetek, felszerelések, fogápolási eszközök.

November 5–9. között kerül sor a XV. alkalommal megrendezett Conmob bútorkínálati vásárra, ahol a hazai kereskedelemben részt vevő hazai és külföldi cégek mutatják be jövő évi bútorkínálatukat. Ennek a kiállításnak a keretében tartják meg azt a szemináriumot, melyen ismertetik az Európai Unió elvárásait a bútoriparral kapcsolatban.

November 19–21. között X. alkalommal ismerhetik meg a Kolozsvári Egyetemek Egyesületének kínálatát: a Babeş–Bolyai Tudományegyetem, a Iuliu Haţeganu Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, a Kolozsvári Műszaki Egyetem, a Mezőgazdaságtudományi és Állatorvosi Egyetem, a Gheorghe Dima Zeneakadémia, a Képzőművészeti és Formatervezési Egyetem, valamint a Bogdan Vodă magánegyetem mutatja be ajánlatait: több mint 10 ezer egyetemi tanügyi személyzet munkásságának eredményei láthatók. Rajtuk kívül több ezer egyetemi adminisztrációban működő személy, valamint 150 ezer diák képezi az intézmények humánerőforrását. A kiállítás érdekessége, hogy lehetőséget teremt a következő év akadémiai kínálatának a megismerésére. Ugyanakkor a külföldi társintézetek is megnyilvánulási lehetőséget kapnak. A naptári évet az év legjobban várt kiállítása zárja december 4–14. között, amikor is több száz cég a karácsonyi ajándékok megvételét segíti elő.

***

A tizedik NOKIA fiókvállalat. Nemeszsukon szeptember 24-én Călin Popescu Tăriceanu miniszterelnök jelenlétében hivatalosan is megnyitották a világhírnévnek örvendő Nokia legújabb fiókvállalatát, amely 30 km-re található Kolozsvártól.

A hivatalosságok megérkezése előtt sajtótájékoztatót tartott Anssi Vonjokí, a Nokia cég marketingigazgatója, valamint John Guerry Nokia, a cég romániai marketingigazgatója.

Anssi visszaemlékezett, amikor a Nokia megbízottjai Bukarestbe érkeztek: akkor még csak két alkalmazottja volt a Nokia cégnek Romániában. Most az alkalmazottak száma megközelíti az 1800-at, és mivel minden héten legalább 100 alkalmazás van, nemsokára eléri a 3500 főt. Az egy évvel ezelőtt elkezdett gyáregység már október hónapban eléri a 10 milliós termelési küszöböt. Egyébként Nemeszsukon óránként 1736 telefonkészüléket állítanak össze.

A gyár fejlődése a terveknek megfelelően történt. Kezdetben egytípusú készüléket állítottak elő, ma már ez a gyártási folyamat, a világszínvonal által diktált lehetőségeket követve, bővült, változatosabb lett. Virtuális világot építünk, és ebben az építkezésben a globalizáció elvárásainak megfelelve akarjuk kivenni részünket.

John Guerry, a Nokia România marketingigazgatója, azon örömének adott hangot, hogy a helyi közösség őket befogadta, ami azért is érthető, mert ők rengeteg pénzt fektettek be, mostanig 60 millió eurót, és további befektetések várhatók, hiszen a fejlődés befektetéssel jár. A termelés három váltásban zajlik, 24 órás időtartamú. A dogozók a gyárban étkeznek, ezek költségeit a Nokia fedezi, emellett van kondícióterem is. Nem zárkóznak el az akadémiai élet támogatásától sem, mint például a Mezőgazdasági és Állatorvosi Egyetem programjainak támogatása. Kérdésünkre válaszolva kiderült, hogy minden felhasználható, jó ötletnek támogatói, hiszen Kolozsváron van Művészeti és Formatervezési Egyetem, valamint Műszaki Egyetem is, melynek diákjai közül a nyáron 200-an a nemeszsuki Nokiánál dolgoztak, mégpedig nagyon szép eredménnyel. Az egyetemek tanári kara felkészültség szempontjából példás, és jó velük kollaborálni. Mind a helyi hatalom, mind a központi hatalom ígéreteit betartotta, és jó az együttműködés.

A cégnek Kolozsváron szoftverszolgáltatása van, Bukarestben pedig eladási irodája működik. Az ünnepélyes, hivatalos megnyitóra rengeteg vendéget hívtak meg, a legillusztrisabb Călin Popescu Tăriceanu miniszterelnök volt, aki többek között felelevenítette, milyen szerepet töltött be a gyáregység létrehozásában a PNL és annak akkori vezetője, Marius Nicoară, volt megyei tanácselnök. Azt is hangsúlyozta, hogy a Nokia romániai jelenlétének köszönhetően az ország még hangsúlyosabban jelen van Európa térképén.

***

Államok közötti keretszerződés. A román kormány és az osztrák Voestalpine cég képviselői aláírtak egy keretszerződést, melynek értelmében Romániában Agigeara ötmilliárd euró értékben terveznek acélművet létrehozni. Hírnek mindez egyelőre

nem sokat jelent, mert az osztrákok Románia, Törökország, Ukrajna, Bulgária közül fognak választani. A szerződés értelmében egyelőre 300 hektáros telekre van a Voestalpine-nak előszerződése, de az osztrákok szerint még szükség lenne 70 hektárra, amire vélhetően kormánygaranciát kaphatnak. Románia előnye a megfelelő infrastruktúrája és kikötője. Ukrajna viszont, mivel nem EU-s tag, környezetvédelmi szempontból kedvezőtlenebb feltételeket kínálhat fel, bár hajlandó az EU-nál egy 100 millió eurós támogatás kiverekedésére is. Más kérdés, hogy a kijevi belpolitikai zűrzavar egyáltalán nem kedvez számukra. Törökország még odázza az előszerződés aláírását, úgyhogy jelenleg Románia tűnik a legesélyesebbnek.

***

Faktoring. A Kárpátia Magyar–Román Kereskedelmi és Iparkamara (továbbiakban MRKIK) szervezésében megbeszélést tartottak kolozsvári üzletemberek számára a City Plaza Hotelben, melynek fő témája a faktoring kérdés volt.

Az egybegyűlteket Kerekes Sándor, a MRKIK kolozsvári ügyvezetője, valamint Dunai Péter, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára köszöntötte. Kerekes Sándor bevezetőjéből kiderült: a faktoring egy olyan komplex pénzügyi szolgáltatás, amely során a faktor megvásárolja ügyfele vevőkkel szembeni számlakövetéseit, pontos nyilvántartást vezet azokról, és elvégzi a beszedéshez kapcsolódó feladatokat. Ezeket a szolgáltatásokat a kis- és középvállalkozások tudják a leghasznosabban kihasználni.

Dunai Péter bemutatta Vingelman Józsefet, a magyarországi Patinium S.A. vezérigazgatóját, aki *Faktoring, egy alternatíva a finanszírozásban* címmel tartott tájékoztató előadást. Mivel nemcsak a magyarországi, hanem a romániai vállalkozók is hasonló gondokkal küzdenek, ezért értékes lehet az az ismeretanyag, melyet Vingelman József a témával kapcsolatban elmondott. Szerinte a faktoring több évszázados pénzügyi művelet. Az alapja az, hogy valaki előállít valamilyen terméket vagy szolgáltatást, s aki igénybe veszi, az később fog fizetni. Aki elkészítette, az szeretett volna pénzéhez jutni – ilyenkor lép fel a faktoring fizetési mód, ami Európában nagyon elterjedt. Különösen az angolszász országokban ez rendkívül kedvelt fizetési mód. A módszer arról szól, hogy minden rendben van, mindenki elismeri, hogy fizetni kell. Ekkor lép közbe a faktoring cég, amely az egészet lebonyolítja. Magyarországon ennek igen jelentős szerepe van. Romániában ezt a fizetési módot még kevésbé ismerik. Tehát a folyamat úgy működik, hogy van egy cég, amely elismeri azt, hogy a számla az övé, ő kell kifizesse, de most éppen nincs rá megfelelő anyagi fedezete. Ezt a számlát nyújtják be a faktoring műveletet végrehajtó cégnek, amely az összeg 90 százalékát megelőlegezi az ügyfelének. Amikor a pénz befolyik az ügyféltől, akkor megtörténik a végső elszámolás. Kiknek ajánlott mindez? Kis- és középvállalkozásoknak, bármilyen területről, különösen az induló és/vagy tőkeszegény

vállalkozásoknak, akik számára fontos, hogy azonnal pénzhez jussanak, illetve akik nem tudnak, vagy nem akarnak dologi biztosítékot nyújtani.

A díjak nagysága a következőktől függ: a kockázat mértékétől, a fizetési határidőtől, az előleg nagyságától, amelyhez kockázati díj is tartozhat. A körbetartozások csökkentésére a faktoringot lehet használni. Válsághelyzetben a konzervatív pénzkezelés még konzervatívabbá válik. A Platinum cég Romániában nagy fejlődési lehetőséget lát. Míg Magyarországon 3500 milliárd euró volt a tavalyi évben az összes faktoring forgalom, Romániában kevesebb mint egyharmada, ami főleg az exporthoz kapcsolódott.

***

Pénzpiaci válság. Több európai jegybank tőkeinjekcióval igyekszik segíteni a pénzpiacokon. Az Európai Központi Bank 40 millió dollár értékben juttat pénzt a bankoknak, hogy a likviditást növeljék. Hasonló lépésre szánta el magát a Bank of England is: a londoni szervezet 26 milliárd dollár folyósításáról döntött. A svájci jegybank 10 milliárd dollárral növeli a kereskedéshez szükséges keretet. A japán jegybank is közölte, hogy 30 milliárd dollárt injekcióznak a pénzpiacra. Az intézkedéssel a kereskedési kedvet akarják növelni, hogy a pénzügyi válság ne mélyüljön. Az amerikai kongresszus közben már jóváhagyta a Bush-kormányzat javaslatát, amely egy 700 milliárd dolláros segélyalap létrehozásával segít a csőd szélére került bankokon. A döntést a demokraták és a republikánusok is támadják.

Összeállította: Csomafáy Ferenc